

Bildande av naturreservatet Stora Grönlid i Värnamo kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808, MB) området Stora Grönlid, som det avgränsas på bifogad karta (bilaga 1) och med de gränser som är utmärkta och inmätta i terrängen, som naturreservat.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ MB, samt 22 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se **Reservatsföreskrifter**).

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., de mål och riktlinjer för områdets långsiktiga vård som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen (bilaga 2).

Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och vårda äldre ädellövskog, med gamla och grova träd och död ved
- bevara och förbättra förutsättningar för biologisk mångfald knuten till ädellövnaturskog
- bevara Natura 2000-områdets naturtyper och dess typiska arter i gynnsamt tillstånd
- inom ramen för bevarande av naturvärdena, ge möjlighet till naturupplevelse utifrån allemansrättens förutsättningar samt synliggöra en del av de kulturlämningar som förekommer.

Uppgifter om naturreservatet

Administrativa data

Namn	Stora Grönlid
Beslut om Natura 2000	ja, delvis (SE0310742)
Kommun	Värnamo
Socken	Rydaholm
Lägesbeskrivning	ca 9 km söder om Rydaholms kyrka och ca 16 km väster

	om Alvesta kyrka
Fastigheter	del av Grönlid 2:1 (fastighetsbildning pågår)
Fastighetsägarkategori	Staten (Naturvårdsverket)
Gräns	enligt karta, bilaga 1. Gränsen är inmätt av Lantmäteriet.
Areal	24,8 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

Beskrivning av området

Stora Grönlid utgörs av gamla slätter- och betesmarker som vuxit igen till en lummig ädellövskog. Samtliga ädellövträd, utom avenbok, förekommer inom reservatsområdet. Enstaka jätteträd av ek och bok från den hävdade epoken finns fortfarande kvar. Lundflora dominerar fältskiktet och ett 20-tal signalarter av lundväxter, mossor och lavar har noterats till exempel lundarv, tandrot, platt fjädermossa och fällmossa.

Utförligare beskrivning av området finns i skötselplanen, bilaga 2.

Reservatsföreskrifter**A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden**

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. bedriva skogsbruk eller på annat sätt skada eller transportera bort hela eller delar av levande eller döda träd eller buskar
2. borra, spränga, gräva, schakta, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning
3. anordna upplag av något slag
4. dika eller dikesrensa
5. bedriva täkt av något slag
6. uppföra byggnad, campingplats eller annan anläggning
7. framföra motordrivet fordon annat än på befintlig väg enligt fastighetskartan. Undantag gäller för uttransport av fällt vilt med älgdugare eller motsvarande på fastmark.
8. anlägga mark- eller luftledning, mast eller antenn
9. anlägga väg eller led
10. plantera in för området främmande arter
11. använda kemiska bekämpningsmedel, kalk eller andra växtnäringsämnen

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § MB om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatet
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor
3. anläggande och underhåll av parkeringsplats och strövstig om behov uppstår
4. utförande av åtgärder för att uppnå syfte och bevarandemål med reservatet, bland annat avverkning av granungskog, friställning av enskilda träd, utglesning av trädbestånd, ringbarkning, stängsling för lövträdsföryngring, igenläggning av diken
5. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av vatten- och markförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller liggande eller stående döda träd eller buskar
2. elda annat än med medhavd ved
3. ställa upp husvagn eller husbil
4. sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning
5. genomföra organiserade tävlings- eller övningsändamål annat än på befintlig väg enligt fastighetskartan
6. bedriva lägerverksamhet

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel och uppföljning enligt fastställd skötselplan (bilaga 2). Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för normalt underhåll av befintliga vägar samt för nyttjande av befintligt vattentäktsservitut. Från föreskrifterna undantas även åtgärder för vetenskaplig undersökning eller motsvarande, som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller/kan gälla för området.

Bakgrund

Området uppmärksammades i Länsstyrelsens inventering av skyddsvärda skogar på statlig mark 2003. Samråd om de utpekade objekten skedde med Naturvårdsverket. Skogsstyrelsen och länets kommuner fick information om vilka områden på statens markinnehav som skulle bli aktuella för reservatsbildning de kommande åren. Under 2007 startade reservatsprocessen för Stora Grönlid, med inmätning av gränsen och värdering av området. Våren 2008 förvärvade Naturvårdsverket reservatsområdet från Sveaskog.

Förslag till beslut och skötselplan skickades den 17 juni 2008 på remiss till Värnamo kommun, Skogsstyrelsen, Naturskyddsföreningen och Sveaskog. Berörda sakägare förelades samtidigt att inkomma med yttrande. Yttranden har inkommit från Värnamo kommun och Sveaskog. Samtliga inkomna yttranden har tillstyrkt förslaget till beslut och skötselplan.

Motivering

Bestämmelser

Enligt 7 kap. 4 § MB får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap. 5 § MB ska i ett beslut om att bilda naturreservat skälen för beslutet anges. I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

I 7 kap. 6 § MB anges bland annat att om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. utförs gallring, röjning, slätter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller
3. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I 7 kap. 25 § MB anges att vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I 7 kap. 30 § MB stadgas att föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. Föreskrifterna ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

I 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. anges bl.a. att Länsstyrelsen ansvarar i länet för områdesskyddet.

Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. En skötselplan ska ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat.

Länsstyrelsen får, enligt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., meddela föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken.

Av 2 kap. 6 § MB framgår att för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Bestämmelserna i 3 och 4 kap. ska, bl.a. vid prövning av frågor enligt 7 kap., tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Enligt 5 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. ska den myndighet, som ska tillämpa bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken i ett ärende, i beslutet ange om den prövade anläggningen, verksamheten eller åtgärden går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande regionplanen eller kommunala översiktsplanen.

Bedömning

Länsstyrelsen arbetar med genomförande av, de av riksdagen beslutade, miljömålen. Naturreservatsbildning av Stora Grönlid bidrar till att miljömålen "Levande skogar" och "Ett rikt växt och djurliv" kan uppfyllas.

Större delen av reservatsområdet ingår i nätverket Natura 2000, enligt art- och habitatdirektivet (SE0310742). Ett område som har tagits med i nätverket ska prioriteras i skyddsarbetet.

Stora Grönlid är en äldre lundartad ädellövskog med förekomst av jätteträd och död ved, på före detta inägomark. Ek och bok dominerar det äldre trädskiktet. Ett 20-tal signalarter av kärlväxter, mossor och lavar har noterats. Området ligger inom bokens naturliga utbredningsområde och i en värdestrakt för ädellövskog av ek-bok samt lövsumpskog enligt länets strategi för formellt skydd av skog. Skogen har högt värde på beståndsnivå, främst utifrån förekomsten av jätteträd och gamla träd, trädslagsblandningen och förekomsten av signalarter. Ädellövskog är en prioriterad skogstyp enligt skogsstrategin. Stora Grönlid hamnar därmed inom värdegrupp 1, vilket innebär högsta prioritet för långsiktigt bevarande.

Länsstyrelsen bedömer att områdets höga naturvärden motiverar ett skydd mot främst skogsbruk och exploatering. För att bevara områdets naturvärden är området i behov av en skötsel som bibehåller ädellövskogen, ökar mängden död ved och ger möjlighet för nya jätteträd att utvecklas. Området ska därför skyddas som naturreservat.

Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. De är främst avsedda att ge förutsättningar för att bibehålla en naturskogsartad ädellövskog, samt förhindra skador eller slitage på markförhållandena. Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området

mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Reservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

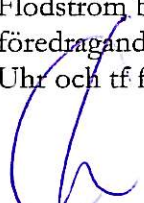
Hur man överklagar m.m.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) **genom skrivelse till Länsstyrelsen** – se bilaga 4 (formulär 23).

Upplysning

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, samt i Värnamo Nyheter och Finnveden extra. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB träder i kraft den 15 januari 2009 och de gäller omedelbart även om de överklagas.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsråd Monica Flodström beslutat och naturvårdshandläggare Charlotta Bohman varit föredragande, har även länsjurist Ulrika Källberg, naturvårdsdirektör Johan Uhr och tf funktionsansvarig områdesskydd Helena Uhlén deltagit.

Monica Flodström

Charlotta Bohman

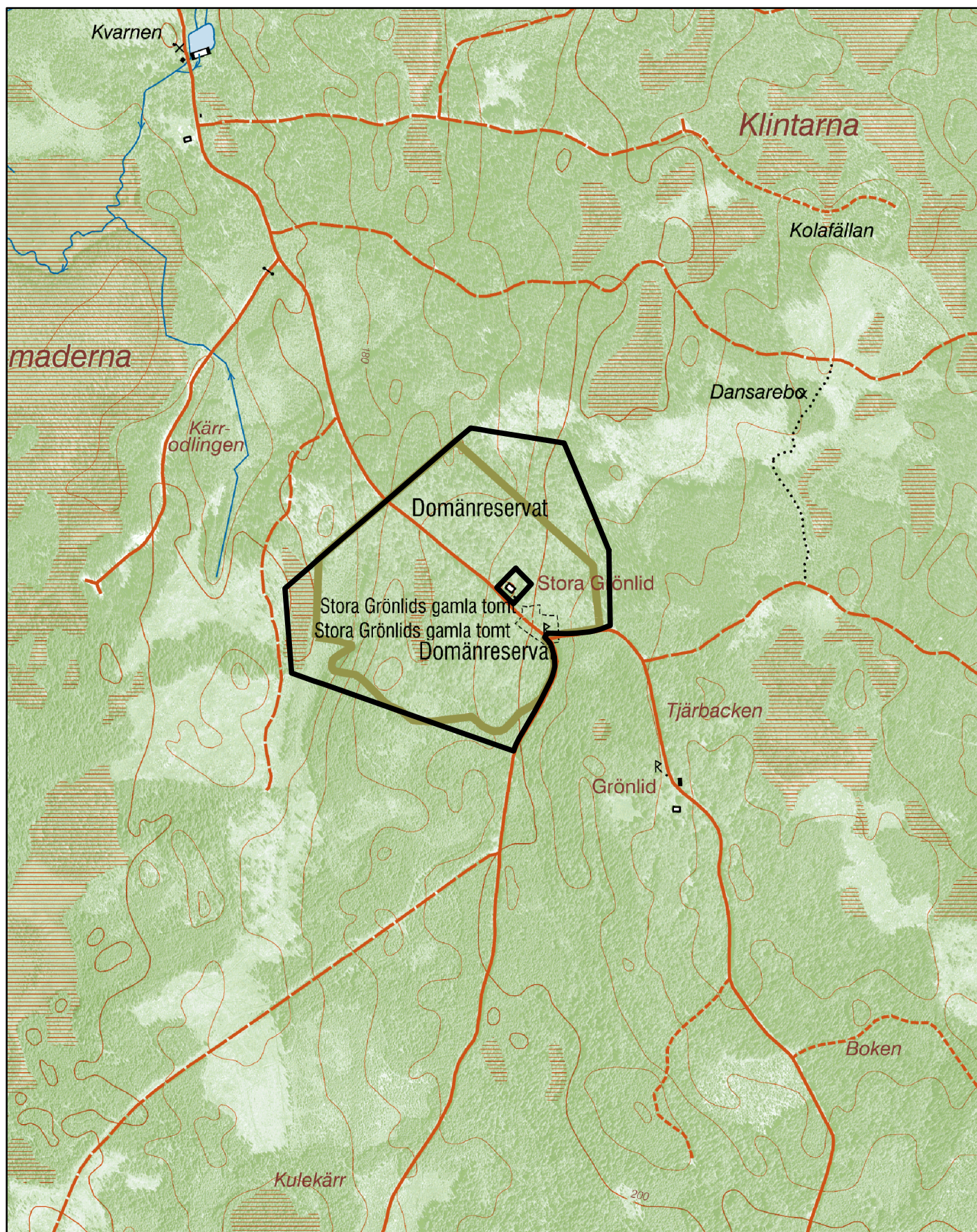
Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Sakägarförteckning
4. Hur man överklagar
5. Sändlista

Naturreseptatet Stora Grönlid

Bilaga 1

Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 511-4369-07, 2008-12-04

© Lantmäteriet 2007. Ur GSD-Fastighetskartan
ärende 106-2004/188F.

Kartkälla: Länsstyrelsen i Jönköpings län
Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1999-09-16

 Reservatsgräns

1:10 000

Postadress 551 86 Jönköping
Besöksadress Hamngatan 4
Tfn 036-39 50 00
Fax 036-12 15 58
E-post jonkoping@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/jonkoping
Postgiro 3 51 76-7

Skötselplan för naturreservatet Stora Grönlid i Värnamo kommun

Syfte med områdesskyddet

Syftet med reservatet är att:

- bevara och vårda äldre ädellövskog, med gamla och grova träd och död ved
- bevara och förbättra förutsättningar för biologisk mångfald knuten till ädellövnaturskog
- bevara Natura 2000-områdets naturtyper och dess typiska arter i gynnsamt tillstånd
- inom ramen för bevarande av naturvärdena, ge möjlighet till naturupplevelse utifrån allemansrättens förutsättningar samt synliggöra en del av de kulturlämningar som förekommer.

Beskrivning av området

Administrativa data

Namn	Stora Grönlid
Skyddsform	naturreservat
Beslut om Natura 2000	ja, delvis (SE0310742)
IUCN-kategori	IV – Habitat/Artskyddsområde
Miljömål	Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
Län	Jönköping
Kommun	Värnamo
Socken	Rydaholm
Naturgeografisk region	Sydöstra Smålands skog- och sjörika slätt (12a)
Karta	fastighetskarta: 5E1b, 5E2b terrängkarta: 5E SV
Lägesbeskrivning	ca 9 km söder om Rydaholms kyrka och ca 16 km väster om Alvesta kyrka
Fastigheter	del av Grönlid 2:1 (fastighetsbildning pågår) Nyttjanderätter och servitut redovisas i sakägarförteckningen, bilaga 3
Markägarkategorier	staten (Naturvårdsverket)
Gräns	enligt beslutskartan, bilaga 1. Gränsen är inmätt av Lantmäteriet.

**BILAGA 2
SKÖTSELPLAN****Datum** 2008-12-04
Beteckning 511-4369-07**Sida 2/7**Förvaltare Länsstyrelsen i Jönköpings län
Areal 24,8 ha***Markslag***Skogsmark 23,6 ha
Våtmark 1,1 ha
Övrigt 0,1 ha***Naturtyper******Natura 2000-habitat***

Ädellövskog	17 ha	Boreonemoral ädellövskog (9020)	17 ha
Ädellövskog på gammal åkermark	2,1 ha	-	
Barrblandad lövskog	0,5 ha	-	
Klibbalsumpskog	0,6 ha	Lövsumpskog (9080)	0,6 ha
Granungskog	2,9 ha	-	
Kalhygge	0,2 ha	-	
Barrsumpskog	0,3 ha	-	
Öppen mosse (med randskog)	1,1 ha	Öppna mossar (7140)	1 ha
Väg	0,1 ha	-	

Topografi, geologi och hydrologi m.m.

Stora Grönlid är det sydligast belägna naturreservatet i länet.

Reservatsområdet domineras av ädellövskog. Terrängen är småkuperad och markförhållandena torra till friska, med inslag av blöta svackor och mindre mossepartier. Stora Grönlid ligger inom Ålabäckens delavrinningsområde, som ingår i Helge å-systemet. Området ligger på ca 200 meter över havet. Jordarten utgörs av morän, förutom två mindre delar med torv, och berggrunden av gnejsig Smålandsgranit.

Historik och markanvändning

På generalstabskartan från 1880 ser vi att det är lövskog som dominerar i området. Stora Grönlid är en bytomt, omnämnd på uppmätningsskarta från 1836 (fornlämning Rydaholm 436:1), idag med rester av husgrunder och källargropar. Äldsta beläggen för Grönelid är från 1561, men det är inte helt klarlagt om det Grönelid motsvarar den registrerade bytomten. I anslutning till tomten finns lämningarna av en linberedningsgrop (fornlämning Rydaholm 284:1) och nordväst om tomten ett område med röjningsrösen och terrasser (fornlämning Rydaholm 529:1).

Nuvarande bebyggelse ligger strax nordväst om den gamla tomten och av ekonomiska kartan från 1950-talet framgår att det var placeringen på bebyggelsen redan då. Närmast bebyggelsen fanns på 1950-talet åkermarker med stenrösen och däromkring slätter- och betesmarker bevuxna med gamla ekar och bokar samt hamlingsträd av lind och ask. På 1940-talet avverkades tyvärr flertalet av de gamla ekarna och hamlingsträden. 1952-53 planterades de gamla åkrarna igen med rödek och gråal. Området ingick då i kronoparken Rydaholm. Planteringen misslyckades men det finns

fortfarande enstaka träd av rödek kvar och en del gråal. Större delen av det nuvarande reservatsområdet har varit domänreservat sedan 1960, med syfte att bevara lövskogen. Bebyggelsen ligger idag på en frånstyckad tomt.

Inom reservatsområdet förekommer mindre partier med planterad granskog i 10-30 årsåldern. De närmaste omgivningarna utgörs av ett produktionsinriktat skogsbrukslandskap med huvudsakligen barrskog.

Växt- och djurliv

Större delen av skogen utgörs av ädellövskog med en stor diversitet av lövträd. Samtliga ädellövträd, utom avenbok, förekommer. Norr om vägen finns det enstaka grova ekar med en brösthöjdsdiameter på ca 60 cm. Inblandat med ekarna finns grova aspar och några större bokar, samt yngre generationer eller klenare träd av bland annat lind, ask, björk, rönn och ett buskskikt med hassel, brakved, hägg och olvon. Den mesta gråalen som förekommer är i slutfasen av sin utveckling och många utgörs redan av döda träd. I norr finns ett mindre sumpskogsparti med klibbal. I reservatsgränsen förekommer bestånd med planterad gran samt inträngande gran i lövskogen.

Söder om vägen är terrängen mer blockig. Här finns fler grova ekar kvar, där de grövsta är uppmot en meter i brösthöjdsdiameter. Blandat med ekarna växer större bokar, björkar och aspar, samt täta lindsnår och hasselbuketter. Det är en stor föryngring av bland annat ask och bok, men även exempelvis lönn. Centralt finns ett blockigt surdrag med klibbal. Även i södra delen förekommer granplanteringar i ytterkanterna och granföryngring förekommer i begränsad omfattning inne i lövskogen. I sydväst finns en mindre mosse.

Lågor av jätteträdsformat finns av ek och klenare lågor förekommer av bok, lind, asp, gråal och gran. Till naturvärdet i området bidrar vidare förekomsten av bland annat hålträd, torrträd, senvuxna träd och källmiljöer. Lundväxter, mossor, lavar och fåglar bidrar till artdiversiteten i området. Ett 20-tal signalarter har noterats, däribland tandrot, trolldruva, platt fjädermossa, fällmossa och bårdlav. Mindre hackspett, svartvit flugsnappare och grönsångare är fåglar som hörs i skogen och det är rikligt med vildsvinsspår.

Friluftsliv

Området nås via en mindre grusväg från norr. Lövskogen är ett trevligt utflyktsmål, speciellt på våren, men besöksfrekvensen är troligen ganska liten på grund av det ensliga läget och områdets storlek. Det syns inte mycket stigar i området och inga andra besöksanordningar finns iordningsställda.

Dokumentation

Fornlämningsregistret. Riksantikvarieämbetet.

Nihlén, Per 1997. Anteckningar från fältbesök i domänreservat.

Naturvårdsverket 2004. Skyddsvärda statliga skogar – Götaland. Rapport 5340.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. Bevarandeplan för Natura 2000-området Stora Grönlid (dnr 511-5184-05)

Länsstyrelsen i Jönköpings län. Databas över hotade arter.

Länsstyrelsen i Jönköpings län och Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-Kronoberg 2006. Strategi för formellt skydd av skog i Jönköpings län. Länsstyrelsens meddelande 2006:8.

SGU Jordartskartan och berggrundskartan (5E Växjö SV).

Mål och föreskrifter för skötsel av reservatet

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

För skötselområdesindelning, se skötselplankarta bilaga 2a.

Skötselområde 1 – Ädellövskog		20,2 ha
Naturtyp:	Ädellövskog	17 ha
	Ädellövskog på gammal åkermark	2,1 ha
	Barrblandad lövskog	0,5 ha
	Lövsumpskog	0,6 ha
Natura 2000-habitat:	Boreonemoral ädellövskog (9020)	17 ha
	Lövsumpskog (9080)	0,6 ha

Skötselområdet utgörs av ädellövskogen på båda sidor om vägen. Gamla och grova ekar, samt stora bokar och aspar dominerar det äldre trädskiktet. Samtliga ädellövträd, utom avenbok, förekommer. Det är dålig föryngring av ek, medan boken föryngrar sig väl. Enstaka fågelholkar finns uppsatta.

Även lövskog på före detta åkermark ingår i skötselområdet (1a). Här är lövträden fortfarande främst koncentrerade till odlingsrösen, men igenväxning pågår. Två partier med ett större inslag av äldre gran finns i nordväst och i nordöst (1b), samt två fuktstråk med inslag av klibbal (1c).

Bevarandemål ¹

- Arealen ädellövnaturskog ska vara minst 17 ha, och på sikt öka till 23 ha (inkluderar även skötselområde 2).
- Andelen lövträd ska utgöra minst 90 % av virkesvolymen, varav ädellövträd ska utgöra minst 50 %.
- Inslaget av gran och främmande trädslag, till exempel rödek, ska vara mindre än 5 % av virkesvolymen.
- Det ska finnas minst 5 grova (diameter > 40 cm) lövträd/ha, varav mer än hälften ska utgöras av ädellövträd.
- Död ved ska förekomma med minst 30 m³/ha (lågor och torrträd, diameter > 10 cm), varav minst 10 m³/ha utgörs av grova lågor och torrträd (diameter > 30 cm).
- Reservatsområdet ska ha en ostörd hydrologi.

¹ Bevarandemål anges för att mäta och följa upp den biologiska kvaliteten. Ett problem är att det i många fall saknas bra kunskapsunderlag för vad som är god biologisk kvalitet. Ny kunskap kan medföra att de uppsatta målnivåerna ändras. Avvikelse från uppsatta bevarandemål behöver inte resultera i omedelbara skötselåtgärder.

- Mindre hackspett ska häcka i området.

Skötselåtgärder

- Friställning av ca 15-20 grova lövträd, i första hand av grov och spärrgrenig ek, genomförs senast 2012 och därefter efter behov. Friställning kan även ske vid behov för att få fram nya grova träd.
- Delområde 1b: Avverkning av gran ska ske så snart som möjligt men senast 2012, om utforsling kan ske på de anslutande brukningsvägar som finns att tillgå. Enstaka stora granar kan lämnas kvar (diameter > 30 cm). Om utforsling ej kan ske ska antalet granar successivt begränsas genom till exempel ringbarkning, när så är lämpligt.
- Föryngring av gran och främmande trädslag hålls efter.
- Delområde 1a: Jordkällaren vid vägen hålls fri från igenväxning och ett 10-tal rösen samt husgrundsrester närmast vägen får hållas synliggjorda genom röjning av främst sly.
- Enstaka fågelholkar får även i fortsättningen sättas upp.
- Eventuella diken med avvattande effekt är, efter konsekvensbedömning, igenlagda senast 2030.

Skötselområde 2 – Granskog

3,1 ha

Naturtyp: Granungskogar (10-30 år)

2,9 ha

Kalmark

0,2 ha

Natura 2000-habitat: inget habitat

Skötselområdet utgörs av bestånd med planterad gran samt två smala remsor med kalmark i nordost. I vissa av granbestånden finns inväxta större lövträd.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska utgöras av ädellövskog och på sikt ingå i skötselområde 1 med de bevarandemål för död ved, grova träd m.m. som gäller där.
- Reservatsområdet ska ha en ostörd hydrologi.

Skötselåtgärder

- Förtida avverkning och utforsling ska ske av all gran, senast 2012. De lövträd som förekommer sparas.
- Föryngring företrädesvis genom spontan igenväxning. Plantering av ek kan ske för att bättra på ekförekomsten i reservatet. Röjningsinsatser utförs efterhand för att gynna främst ek och bok, men även andra ädellövträd och lövträd. De fåtalet större ekar som förekommer hålls fria från igenväxning vid behov. Eventuell föryngring av gran och främmande trädslag röjs bort. Vid behov kan åtgärder utföras för att förhindra/försvåra viltbete, till exempel stängsling.
- Diken med avvattande effekt är, efter konsekvensbedömning, igenlagda senast 2030.

Skötselområde 3 – Öppen och skogbevuxen våtmark

1,4 ha

Naturtyp: Öppen mosse

1,1 ha

	Barrsumpskog	0,3 ha
Natura 2000-habitat:	Öppna mossar (7140)	1 ha

Skötselområdet utgörs av den lilla mossen i sydväst, samt barrsumpskogen i söder. Mossen kantas av randskog av barr- och lövträd, och själva mossen är bevuxen med främst klen gran, björk och viden. Barrsumpskogen är till största delen beväxt med gran.

Bevarandemål

- Arealen öppen och skogbevuxen våtmark utgörs av ca 1,4 ha.
- Reservatsområdet ska ha en ostörd hydrologi.

Skötselåtgärder

- Eventuella diken med avvattnande effekt på reservatsområdet, är efter konsekvensbedömning igenlagda senast 2030.

Friluftsliv och gränser

Bevarandemål

- Naturreservatets gränser ska vara markerade enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
- Två informationstavlor som innehåller karta över området, information om reservatets naturvärden och reservatsföreskrifter för allmänheten ska finnas i anslutning till vägen.

Skötselåtgärder

- Reservatets gräns ska markeras med brickor i fält. Den målade markeringen ses över, eftersom vissa markerade träd har stormfällts. Gränsen röjs från nedfallna träd.
- Informationstavlor ska iordningställas och placeras på lämpligt ställe utmed vägen.
- Om behov uppstår i framtiden på grund av till exempel ett ökat besöksstryck ska en parkeringsficka anläggas på lämplig plats utmed vägen. Det är då lämpligt att en av informationstavlorna flyttas till parkeringen. Reservatets förvaltare ansvarar för att utreda behovet.

Dokumentation och uppföljning

Uppföljning av skötselåtgärder

Alla skötselåtgärder som utförs inom reservatet ska dokumenteras, skriftligt och eventuellt med foto. I dokumentationen ska framgå vilka åtgärder som genomförts och när de genomfördes, samt vem som utförde åtgärden.

Uppföljning av bevarandemål

En fördjupad uppföljning av reservatets värden och de uppsatta bevarandemålen ska ske. Uppföljningen ska ske enligt metoder och tidplaner för gällande uppföljningsprogram, vilket för närvarande innebär

**BILAGA 2
SKÖTSELPLAN**

Datum	Beteckning
2008-12-04	511-4369-07

Sida 7/7

att uppföljning ska ske inom ramen för de nationella Basinventerings- och Uppföljningsprojekten.

Artförekomsten i området bör undersökas närmare. Till att börja med bör inventering av svampfloran och vedinsektsfaunan utföras, senast 2020.

Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras när tillsynen eller uppföljningen indikerar att behov finns.

Bilagor

- 2a Skötselplankarta
- 2b Artlista

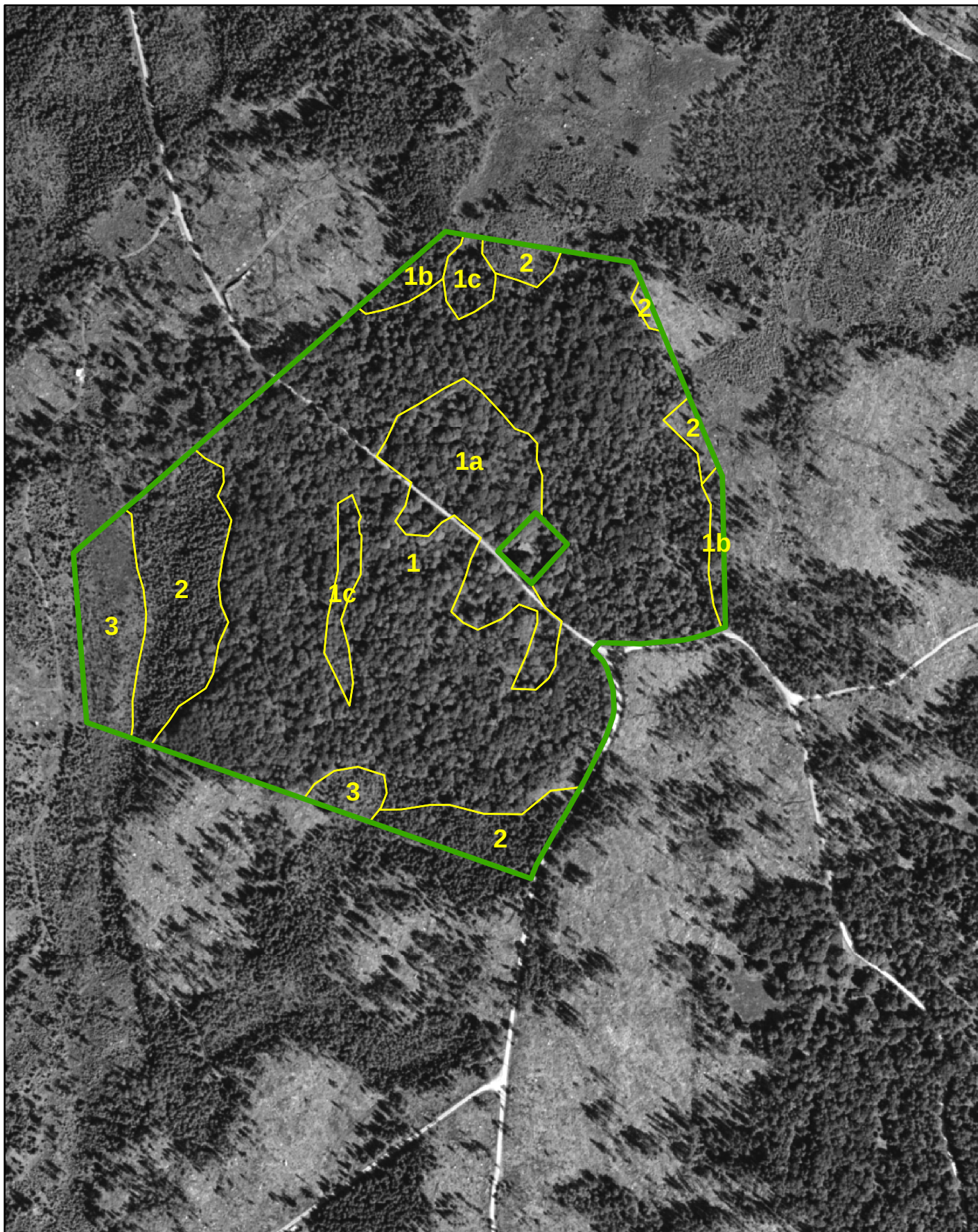
Naturreseptatet Stora Grönlid

Skötselplankarta

Tillhör Länsstyrelsens beslut

dnr 511-4369-07, 2008-12-04

Bilaga 2a

© Lantmäteriet 2007. Ur GSD-Digitalt ortofoto
ärende 106-2004/188F.

Kartkälla: Länsstyrelsen i Jönköpings län
Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1999-09-16

 Reservatsgräns
 Skötselområde

1:5 000

Förekomst av rödlistade arter och signalarter – inom naturreservatet Stora Grönlid

<i>Art</i>	<i>Kategori</i>	<i>Invent.år</i>	<i>Ref.</i>
Kärlväxter			
Hässleklocka (<i>Campanula latifolia</i>)	S3	2003	TG
Tandrot (<i>Cardamine bulbifera</i>)	S3	2003	TG
Trolldruva (<i>Actaea spicata</i>)	S3	2003	TG
Vättersos (<i>Lathraea squamaria</i>)	S3	2003	TG
Lind (<i>Tilia cordata</i>)	S3	2003	TG
Blåsippa (<i>Hepatica nobilis</i>)	S1	2003	TG
Bäckbräsa (<i>Cardamine amara</i>)	S2	2003	TG
Gullpudra (<i>Chrysosplenium alternifolium</i>)	S2	2003	TG
Lundarv (<i>Stellaria nemorum</i>)	S2	2003	TG
Lundelm (<i>Elymus caninus</i>)	S2	2003	TG
Ormbär (<i>Paris quadrifolia</i>)	S1	2003	TG
Mossor			
Vedtrappmossa (<i>Anastrophyllum hellerianum</i>)	NT, S3	2003	TG
Fällmossa (<i>Antitrichia curtipendula</i>)	S3	2003	TG
Grov fjädermossa (<i>Neckera crispa</i>)	S3	2003	TG
Platt fjädermossa (<i>Neckera complanata</i>)	S3	2003	TG
Blåmossa (<i>Leucobryum glaucum</i>)	S2	2003	TG
Porellor (<i>Porella</i> spp)	S3	2003	TG
Långfliksmossa (<i>Nowellia curvifolia</i>)	S3	2003	TG
Skogshakmossa (<i>Rhytidiadelphus subpinnatus</i>)	S2	2003	TG
Västlig hakmossa (<i>Rhytidiadelphus loreus</i>)	S3	2003	TG
Krusig ulota (<i>Ulotia crispa</i>)	S2	2008	ML
Lavar			
Bårdlav (<i>Nephroma parile</i>)	S3	2003	TG
Grynig filtlav (<i>Peltigera collina</i>)	S3	2003	TG
Sotlav (<i>Cypbelium inquinans</i>)	S3	2003	TG
Rostfläck (<i>Arthonia vinosa</i>)	S2	2003	TG

Tabell över kända förekomster av rödlistade arter och signalarter.

Kategori anges för;

rödlistade arter (Artdatabanken 2005 *Rödlistade arter i Sverige 2005*): (RE) försvunnen, (CR) akut hotad, (EN) starkt hotad, (VU) sårbar, (NT) missgynnad, (DD) kunskapsbrist, (LC) rödlistad 2000 men 2005 bedömd livskraftig

signalarter (Skogsstyrelsen 1995 (kärlväxter), 2000 (kryptogamer) *Signalarter – indikatorer på skyddsvärd skog*): (S3) högt signalvärde, (S2) medelgott signalvärde, (S1) lågt signalvärde

Referens: TG – Tomas Gustafsson, inventering av skyddsvärda statliga skogar 2003, på uppdrag av Länsstyrelsen, uppgifter från inventeringsblankett.

ML – Malin Lund, länsstyrelsen, observation vid fältbesök